

NÉPLAP

Kiadóhivatal:
BATTYÁNYI-UTCA 4

Szerkesztőség:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59

POLITIKAI NAPILAP

Munkásörseget!

A város hadsereg parancsnoksága a város lakosságát, hogy erjen vissza bekés foglalkozásához. Megállapítatjuk, hogy a felhívások Debrecenben eddig nem sok fogantatja volt. Amíg néhány városból biztató hírek érkeznek, Debrecenben még ma is nagy a zürzavar. S ha keressük a baj gyökerét, legtöbb okként teltetlenül a biztonság hiányát jelölhetjük meg. Hogyan végezzék az emberek békés munkájukat, ha lépten-nyomon munkára fogdoszák el őket és elvonják saját ügyeik intézésétől? Másfelől az is világos minden gondolkodó ember előtt, hogy bizonyos sürgős munkák elvégzése nélkülözhetetlenül szükséges ahhoz, hogy egyáltalán élhesünk és lakhassunk a városban. A villany- és vízszolgáltatást helyre kell állítani, a romokat el kell takarítani az utcákról stb., s mindehhez munkáskézre van szükség. A feladat tehát abban áll, hogy a munkát úgy végezzük el, hogy mellette az élet is megindulhasson.

A város vezetősége létre is hívott egy szervezetet a polgárörseget formájában azzal a céllal, hogy a szervezet a munkák elvégzéséhez szükséges munkásokat biztosítsa. Ez a szervezet azonban céljának egyáltalán nem felel meg és pedig két okból. A tárgyak az, hogy a szükséges munkások előteremtésében semmi tervszerűség nincs. Emberfogdosással válik egyre nagyobb zürzavart csinál. A személyi ok pedig abban áll, hogy a rendőrség szervezte pompás gyülekező helyre városunk dolgozóinak. Helyet foglalnak benne azok a kis nyilas szajhósok, volt rendőrök és egyebek, akik buvóhelyet vélnék ott találni s ugyanakkor tovább folytatják régebbi hajcsármunkájukat is. Különösen súlyosak ellenük a munkások panasza, akiket sokszor még az ágyból rangatnak ki, vagy munkahelyre menetet fogdosnak el. Számtalanszor előáll az a fonák helyzet, hogy képzett szakmunkásokkal romokat takarítatnak, s a vörös hadsereg és városi lakosság számára fontosabb munkák elvégzése pedig fennakad.

A szervezet eddigi működése által bebizonyította, hogy megérte a gyors elavoltatásra. Melyébe a szak-

Hatvan bekerítése küszöbön áll

Amerikai előőrsök benyomultak Metzbe

A vörös hadsereg nagy erővel folytatja előnyomulását az egész alföldi fronton. A tegnapi nap folyamán elfoglalta Füzesabony fontos vasuti csomópontot, Tiszalucot, valamint Maklár, Karácsond Adács, Gyöngyöshalász, Csány, Jászfényszaru és Zsámbok községeket.

Az előnyomulás során a szovjet-csapatok dél és kelet felől 8-10 km-re közelítették meg Hatvant. Az orosz repülők és harcokocsik most már az utolsó dunabalti német utánpótlási főútvonalat, a váci országutat fenyegetik.

A szovjet csapatok Budapest ellen is folytatják előnyomulásukat déli, délkeleti, és keleti irányból, és annak ellenére, hogy a németek sok tankot vetettek harcba, a főváros külvárosai felé közelednek.

A nyugati hadszíntéren
tovább folyik a szövetségesek nagyerejű általános offenzívája a Rajna felé. Az arcvonal helyzete északról délre a következő:

Délkelet-Hollandiában a 2. brit hadsereg kiverte a németeket a Maastól nyugatra lévő állásaikból s Venloo és Roermond holland-német határvárosok előteréig jutott.

Az 1. és 9. amerikai hadsereg heves tankcsaták közepette — a németek sok legnehezebb mihtáju Tigris-harcokocsikat vetettek be — folytatták előnyomulást a Rajna és Rhur-vidék felé. Kölnből nyugatra

számos falut foglaltak el és most Aachentől 40 km-re állanak keletre. A harcok súlyosságára jellemző, hogy tegnap az amerikaiaknak három német ellentámadást kellett visszaverni; eközben 1800 német foglyot ejtettek.

Keletfranciaországban a szövetséges csapatok előőrsi be nyomultak

Metz korszerűen megerősített városába, melynek eleste küszöbön áll. Ugyancsak folyik az előnyomulás Thionvilletől keletre, a Moselle keleti partján és Lünevilletől északra.

Déli hadszíntér.
A 8. brit hadsereg előnyomulása során most már közvetlenül fenyegeti Bolognát és Ravennát.

Demokratikus összefogást!

Uj Magyarország felépítése vár reánk. Nem akarjuk, hogy ez az ország megint „kiváltságos” klikkek tulajdona legyen, meg kell akadályoznunk, hogy egy kis réteg sajátítsa ki magának a jogokat és elős-ködjék a nyakunkon. Demokratikus polgároknak, munkásoknak és parasztnak egyaránt részt kell venniük a felépítésben, hiszen első sorban ezen rétegek érdeke, hogy olyan szervezetet találjunk, mely megakadályozza, hogy a fasiszta-veszedelem még egyszer kiujuljon. Összefogásunk célja az, hogy az

átmeneti idők nehézségei minél gyorsabban urrá legyünk. Ehhez új emberekre és új intézkedésekre van szükség. Minden reakciós és népellenes törvényt, rendeletet és intézkedést, valamint a diktatórikus és népellenes kormányok összes kivételes rendelkezéseit el kell törölni! Bizonyos, hogy az átmeneti időkben nehézségekkel találkozunk, de lesz bennünk annyi erő és kitartás, hogy legyűrjük ezeket a nehézségeket és új szellemmel harsuk át egész berendezésünket. Felépítendő országunk legsarka-

szervezetek által felállítandó munkásörsegeknek kell kerülnie. A szak-szervezeteknek módjukban áll a rendelkezésre álló munkásokról kimutatást készíteni, a szakmunká-

sokat számon tartani, úgy hogy a kívánt munkáslétszám biztosítható lesz anélkül, hogy a mai állapotot tovább kelljen tünni. Természetesen a mostani munkáshajcsároknak is

dolgozniuk kell végre. A részletekbe menő megszervezés nem jelent nagy nehézséget, s a debreceni dolgozóknak végre nyugta lesz állandó hábor-gatóitól.
Sz. J.

Ára 20 fillér

latosabb alapelve, hogy minden polgár nemzetiségre, vallásra, nemre való tekintet nélkül egyenlő legyen. Félre ne értsük, ebben a szabadságban a demokráciák ellenségei nem részesülhetnek, velük szemben — mint már többször kifejtettük — a legerélyesebb eljárást kell megindítani. Egyébként azonban az egész nemzet erejét be kell kapcsolni az újjáépítésbe. Nemzetiségi és vallási üldözésnek az új Magyarország helye nincs. Nem ismétlődhet meg, hogy az uralkodó osztályok az ország nemzetiségeit játsszák ki egymás ellen osztályuralmuk fenntartása érdekében. A nemzetiségek közti barátság, a demokratikus erők együttműködése lehet csak szilárd alapja a népi Magyarországnak. H. R.

Külföld hírei

Moszkva:

A Pravda cikket közöl a szovjet-amerikai diplomáciai viszony helyreállításának 11. évfordulója alkalmából. A cikk hangoztatja, hogy nov. 16. nevezetes dátum a szovjet-amerikai viszony történetében. 11 évvel ezelőtt ezen a napon létesült diplomáciai kapcsolat a két ország között. A mostani nagy felszabadító háborúban a két nemzet együttműködése kiállotta a legnehezebb próbát.

A lublini lengyel katolikus egyetem ünnepélyes megnyitását megjelent a lengyel felszabadítási bizottság tagjain kívül a szovjetkormány képviselője is. A megnyitó beszédet az egyetem rektora, egy katolikus lelkész, mondta. Beszédében meleg szavakkal méltatta a vörös hadseregnek a lengyel föld felszabadításáért folytatott harcát.

Egy fest a valóságban a szovjet-kormány „elnyomó és vallásüldöző” politikája.

HIREK

A ref. Kollégium liceuma és tanítóképzőintézete nov. 22-én szerdán délelőtt 11 órakor megkezdte a tanítást mind az öt osztályában. Felhívjuk az intézet beiratkozott növendégeit, hogy ebben az időben pontosan jelenjenek meg az intézet ideiglenes helyén, Kálvin-ter 7. szám alatt a ref. elemi iskolában. A megbe nem iratkozott növendékek 20-án és 21-én délelőtt 9-10-ig jelentkezzenek ugyanitt az igazgatóságnál. Minden növendék hozza magával összes előző évben használt könyveit és füzeteit is.

Betérkezés a Felsőiparisiskolába mindennap 10 órától délután 1 óráig az iskola Széchenyi-utcai épületében. Az igazgatóság.

Veres Péternek, az ismert balmazújvárosi írónak 18 éves Sándor nevű fia tragikus szerencsétlenség áldozata lett. Egy elhagyott „páncélos öklöt” babralt, mely felrobbant kezében és olyan súlyosan megsebesítette, hogy háromnapos szenvedés után meghalt. Tegnap temették el a Kőzetemetében.

DOLGOZÓK!

Minden erőnkkel támogassuk a vörös hadsereget a német és magyar fasizmus ellenvivott harcában.

Parasztság és a háború

A magyar parasztság az 1931-es évek megmozdulásai után fásultán és tehetetlenül türe saját pusztulását. A világ nagy népei a gazdasági válság szükségszerű következményei folytán táj háboru előkészítésével voltak elfoglalva. A mérnök tervezett, a munkás dolgozott, a politikus pedig előre számolt a győzelemmel. Ebből a nagy készülődésből a magyar gazdasági életnek is volt némi haszna; a magyar földbirtokos eladhatta hízalt ökreit a német konzervgyáraknak, a magyar buza és egyéb agrárcikk megtalálta a piacát, csak azért, mert a német mezőgazdaság majdnem teljesen a hadiipar szolgálatába lett állítva. olajnövények termelése hatalmas területeken, stb.

A magyar parasztság helyzete ezekben az években némileg javult, már az 1930-32-es évek 80 filléres napszáma és 6 pengős buzájához viszonyítva. De ez a javulás csak átmeneti volt, mert a német felkészülés után kitört a történelem legvéresebb háborúja. Ez a háboru elpusztította a szabad kapitalizmus minden alkotását, mindent, amit a kapitalista termelés dinamizmusa épített. Európa hatalmas és virágzó ipara elsorvadt a német hadiipar függvénye lett és végül a repülőbombák az agyuk még a föld színéről is eltüntették a hatalmas gyártelepeket.

A háboru pusztítása most ide ért hozzánk, minket sújt kegyetlenül, mindnyájunkat: birtokos parasztot és birtoktalan földmunkást. Aki nekik kezében volt a sorsunk, azok gyalázatosan és cinikusan gondolkodtak; a maguk kicsinyes osztályszempontjai érdekében vágóhídra hajtották a parasztiatlanság ezreit. A magyar értelmiségi fiatalság nagy megmozdulását szétzúzták, pedig ez is a parasztság felemelésén fáradozott. Mindent elnémitottak, mindenki belefajították a szót. Aki jótanul gondolkodott és reálsan látta, azok vagy hallgattak, vagy a börtönök lakói lettek. Az ország rohant a végzet felé. Aki ezt meg akarták állítani az uralkodóosztály tagjai közül, kevesen voltak és minden igyekezetük csődöt mondott a középosztály gyáva és meghunyászkodó magatartása miatt. Ilyen középosztály csak a régi cári Oroszországnak volt, sehol másutt a világon.

A magyar középosztály rettenetesen vétkezett a parasztsággal szemben. Az elmúlt háborus években hűen végrehajtotta a németbarát kormány minden rendelkezését. Mindent elszedtek a parasztságtól, gabonát, sertést, lovat, hogy a németek jól élhessenek és ők megkapják nyomoruságos fizetésüket szolgálataikért. És végül ez a szegényteljes Szálasi-puccs! Ez a betetőzése bűneiknek! Vakon és tehetetlenül hagyják sodorni magukat a végzet felé. Ő miattuk szenved a parasztság, ő miattuk folyt el az ártatlanok vére! Ő miattuk nem foghatunk kezét: a szenvedő magyar nép és a nagy Szovjet-Unió. Ők az okai mindegyiknek. Ők és a németek.

Szenved a parasztság, de bizik, mert ez a szenvedés hozza meg számára a földet, amiért ezer év óta küzd. És a szabadságot, melyért olyan fértak estek el a parasztság közül, mint Dózsa, Táncsics, Petőfi és Achim. A bűnösök bűnhődni fognak. Az elpusztult falvak és városok helyén újak épülnek. Az elmúlt tanyaudvarokon újra csikó nyerit és erős, vidám parasztyerekek kacagnak majd egy jobb jövő felé.

Gerei Péter,
B.-újváros.

Szálasi országában

úgy látszik, valami nincs rendben. Az egyrezsugorodó német taromány bizony nehézségekkel küzd és a németek nem könnyítik meg a „nemzetvezér” helyzetét. Vajna Gábor november 15-i beszédében lelógó orrokról, kétségbe esett arcokról beszélt de ugylatszük szavai nem nagyon nyugtatták meg a népet. A nép békét akar, és hiába állította most Szálasi Jarost is sorompóba, az eredmény csak az, hogy mindig nagyobb és nagyobb tömegek partolnak át az oroszokhoz. Budapesti jelentések szerint német katonai bíróságok egymás után ítélik halálra honvédeinket, mert nem akarnak Hitlerért harcolni. Ez, valamint a németek minden határt felülmuló fosztogatása természetesen nem vezet a német-magyar jóviszony fenntartására: ez a viszony egyre feszültebbé válik. Pesten, a frontokon átszivárgó hírek szerint, nagy érdeklődéssel tekintenek a következő napok politikai eseményei elé.

Gazdaságilag is a legnagyobb anarchia uralkodik. A németek magukkal vitték a Nemzeti Bank aranyát és a munkásság sincs kielégítve új szervezetével: a „dolgozó nemzet hivatásrendje” csak olyan

frázis marad, mint a hungarista mozgalom többi bölcsessége.

A menekülők tömegei elepték a Dunántúlt, ahol a legnagyobb közelítésben zavar állott be. Egyes helyeken 1 kg. kenyérért 30 pengőt is elkérnek. A németek pedig rabolnak, pusztítanak és az embereket magukkal hurcolják. Szálasi azonban tovább szolgálja őket. Mit számít neki az ország, a nép, ha ideig-óráig „uralmon” maradhat.

A Nyomdász-Szakszervezet összejövetele

Hosszu idők óta pénteken tartotta első ülését az elnémitott nyomdaimunkásság.

A Szakszervezeti Bizottság felhívására a jelenleg városunkban tartózkodó szervezeti nyomdászok csaknem teljes számban megjelentek. Nyíri István elnök ismertette az okokat, melyek a szakszervezeteket újból erős munkára serkentik.

Majd a Szakszervezeti Bizottság megbízásából, Béres A. építőmunkás ismertette azt a programot, amelyet az építőmunkásság keddi értekezletén elfogadott. Beszélt a vörös hadsereg hősi harcairól, melyek számunkra is elhozták a fasiszta igaalól való felszabadulást.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától.

Felhívja városi adóhivatal a bonyagykereskedőket, (távollétükben megbízottakat) vendéglősöket, korcsmárosokat, italmérőket és termelőket, hogy elpusztult italkészletük mennyiségét nyilvántartásba vétel végett a hivatalos órák alatt (8-1-ig) az adópénztár helyiségében saját érdekében feltétlenül jelentsek be.

Városi Adóhivatal.

Értesíti a városi adóhivatal a piaci árusokat, hogy a piac tereken f. h. 20-tól árusítani csak helypénz fizetése ellenében szabad. A helypénzdíj tételek változatlanul érvényben vannak. A helypénz megfizetését igazoló bécák továbbra is a piactereken működő helypénzszedőktől válthatók.

Városi Adóhivatal.

Rámutatott azokra a kötelességekre, amelyek a felszabadítás nyomán a debreceni munkásságra is hárulnak. Elsősorban, lojalitás a vörös hadsereg iránt, másodsorban teljes együttműködés a fasiszmus felszámolására. Kijelölte azt az utat, melyet a többszakkal együtt, a debreceni nyomdászságnak is követnie kell, hogy szervezetén keresztül a fasiszta barbárság által felidézett háboru pusztításait jövátélessük.

Ezután Nyíri István elnök bejelentette, hogy a nyomdász-szakszervezet mint eddig, továbbra is dolgozni fog a munkásság anyagi érdekeiért, együttműködve a többi szakkal.

Az ügyvitelt egyébként, amíg a kapcsolat helyre áll a Központtal, a jelenlegi vezetőség látja el.

Ne feledjük el egy pillanatra sem:

a vörös hadsereg a fasiszmus leverése végett jött Magyarországra. Számára ez a harc a legfontosabb. Minden cselekedetét ez az egy szempont határozza meg. A polgári életviszonyok visszaállítása csak annyiban elsőrendű érdeke, amennyiben az ezt a harcot elősegíti.

A termelés és a gazdasági élet mielőbbi megindulása a mi érdekünk! Természetesen ebben is a legmészebbmenően támogatnak bennünket a felszabadítók. De nekünk kell cselekednünk!

Hogy minden anyag és munkaerő ott és akkor használódjék fel, ahol és amikor arra szükség van s egy percnyi szakmunkaerő se vesszen kárba, s hogy minden dolgozónak és családjának megélhetése biztosítva legyen — ezért küzdenek a szakszervezetek.

Munkástestvér! Jelentkezz a szakszervezetedbe!

Szakszervezeti székház: Baltazar Dezső-u. 9. sz.

A mai nap folyamán a következő szakszervezeti alakuló gyűléseket tartjuk meg:

Famunkások alakuló gyűlése: délelőtt 9 órakor.

Bőripari munkások alakuló gyűlése: délelőtt 9 órakor.

Dohánygyári munkások alakuló gyűlése: délután 2 órakor.

Husiparosok figyeimbe! A husellátás megszervezése ügyében minden husiparos ma, vasárnap, november 19-én délelőtt fél tíz órakor feltétlenül jelenjen meg a Városháza 11. számú helyiségében.

Szer
Debrecen

és

Haza
országot
rialista r
Azért áll
szomszéd
lenül elm
politikán

A há
és rokka
Debrecen
jának gy

A m
alapjait.
szerepet
fasiszmus
nemzetek

Magy
Horthy is
milyen sz
De Horth
tudta lek
seregbe n
tapasztal
országga
bérenc b

Moh
nek ellen
szület
erőt! Fe
badságut
leszámol
a Magya
kus Mag
tését, ak
maga ve
külhet
Magyar
Magyar

1. A
hetetlen
sában a
ellene fo
erejét m
kell, hog
bár nem

A k
nek, me

2. A
adni az
kobozni.
3. F
álló szer